

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy hónapra	40 K

Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felkötés szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obiliteva (Zápolya)-n. 1. Telefonszám 22.

MEGJELENIK MINDENNAP, VAS-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 190. szám.

Kedd, 1920 szeptember 7.

Hát mégis

lehetséges? Lehet újra a békéről beszélni. Az ágyúk és a gépfegyverek pokoli lármájától, a Mars szekerének dübörgésétől hangos a világ, mindenki egy elkövetkezendő új, eddig még soha nem látott világháború elháríthatlan kirobbanását várta, mert oly nagyok és veszedelmesek voltak az ellentétek az északon birkózó két szláv testvér között. Az ó- és az új-világ vívott itt élet-halálharcot, két merőben különböző erkölcsi és gazdasági nézőpont ütközött össze kérlelhetetlen szenvedéllyel és magasan lobogó gyűlölettel. Most voltaképpen nem faji és nem nemzeti háború, nem is politikai mérkőzés a lengyel-orosz háború, hanem az újjászületni akaró Európa világtörténelmi jelentőségű átalakulása, kinos és mégis nagyszerű vajudása az új élet felé.

Ugy látszik, hogy a tulajdonképpeni krízis már megtörtént: a medréből kicsapó engesztelhetetlen gyűlölet lassan kiapad, a milliók kiömlött vére végre megtermékenyíti az egymás ellen lázadó sziveket a béke friss vetése számára. Tegnap még halálos ellenfelekként állottak egymással szemben az orosz és a lengyel nép, a legnagyobb és legrémítőbb borzalmakra is elszántan. Tegnap még mindkét részről újabb száz és százazernyi drága emberi életet tereltek össze a csordába az egymás ellen való gyilkolás jelszava alatt. És mára szinte váratlanul a béke még halvány, de máris sokat jelentő sugára villant elő a komor északi felhők közül.

A lengyel békefeltételeket olvasva, alapos remény töltheti el az új nagy háborútól méltán reszkető Európát. Nincsenek elháríthatatlan, áthidalhatatlan ellentétek a két hadakozó fél között. Az orosz és a lengyel a béke komoly, sőt forró vágyakozásával telítve indulhat Rigába, ahol talán nem is a két vérvíz testvér kiengesztelődését és tartós megnyugvását fogják megpecsételni de úgy lehet a mi idegeink megpróbáltatásainak, az általános összeomlástól való kinos félelmünknek is vége szakad majd.

Riga felé tekint nemsokára minden szem. Onnan fog elérkezni talán Európa visszavárt pihenése a hat év óta tartó zaklattása után.

A lengyelek közölték békefeltételeiket.

Varsó. Lengyelország a rigai tárgyalásokon a következő 6 pontból álló békejavaslatot terjeszti elő:

1. Lengyelország elfogadja a Curson-vonalat a határkérdésekre vonatkozólag, az ezen vonaltól keletre fekvő területekre vonatkozó igényeinek hangoztatása mellett.
2. A lefegyverzést Lengyelország csak akkor hajtja végre, ha egész Európa leszerel.
3. A kártérítések kölcsönösen fizetendők.

4. Oroszország engedelmet kap arra, hogy a Krajevo—Bielistok-vonalon Németországgal kereskedelmet folytasson. Lőszer- és fegyverszállítás kizárva.

5. Az önrendelkezési jogot mindkét ország a kisebb népek számára keresztülviszi.

6. Lengyelországnak visszaadják azokat a javakat és értékeket, amelyeket a cári kormányok alatt Lengyelországból Oroszországba vittek.

A TRÓNÖRÖKÖS PÁRISBA UTAZOTT.

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése. —

Beograd. A trónörökös szombaton este testvérének Jelena hercegnőnek meglátogatására Párisba utazott. Öfensége a hét végén tér vissza. Az utazással kapcsolatban a „Politika“ azt írja, hogy jól értesült körök állítása szerint a trónörökösnek fontos politikai missziója van Párisban. A kormány ugyanis az utóbbi napokban Londonból és Párisból nagyon fontos bizalmas értesítéseket kapott a francia politika megváltozott új iránya tekintetében. Különösképpen érinti Jugoszláviát a most létrejött francia-magyar szövetség, mely Franciaország keleti politikájának jelentékeny megváltoztatását biztosítja. Azonkívül közölcik szeptember 12-e, mikor Millerand és Giolitti találkozni fognak ez alkalommal az adriai kérdéstről is tárgyalnak majd.

A trónörökös egész utját inkognito teszi meg.

Beograd. Párisi jelentések szerint dr. Trumbity Londonból Párisba érkezett, ahol találkozott a régenssel, aki inkognito tartózkodik most Párisban. A tárgyalás során külpolitikai kérdéseket beszéltek meg. A régens párisi utjának okául az albán betörés ügyét kommentálják. A régens és Trumbity 9-én indulnak Párisból, mert Sándor régensnek 12-én részt kell venni a Sremski-Karlovici város patriarchatusá váló fölszentelési ünnepélyén.

Páris. A „Matin“ megcáfolja azokat a híreket, hogy Franciaország és Magyarország megegyezése a kis entente ellen irányulna. Amikor Take Jonescu Lengyel- és Görögországnak a szövetségbe való felvételét kívánta, Franciaország kijelentette, hogy a szövetséget minden irányban támogatni fogja. A szövetség a politikai és a gazdasági szabadságért küzd.

BELPOLITIKAI HIREK.

Beograd. Minthogy a választójogi törvényt a Ház megszavazta, a parlament elé most a budget kérdése kerül. A parlament pénzügyi bizottsága még a mai nap folyamán benyújtotta összes javaslatait a kérdés rendezésére.

Beograd. Tegnap reggel 8 órakor néhány kommunista egyetemi hallgatóból álló csapat a Narodni Dom elé vonult, ahol lelkesen üdvözölték Gajevity munkásvezért, aki válaszában rámutatott arra, hogy milyen munka vár a kommunista ifjúságra. Innen a tüntetők kivonultak Gyukaricára, ahol a beogradi megválasztott kommunista tanács tartózkodik és azokat is ünnepelelték. A tüntetés délután 5 órakor ért véget és semmiféle rendezavarás nem történt alatta.

A VASUTÜGYI MINISZTER LEMOND.

Beograd. Politikai körökben makacsul tartja magát az a hír, hogy dr. Korosec vasutügyi miniszter és a kormány több tagja között komoly nézeteltérés támadt s ezért dr. Korosec kiválik a kabinetből. A nézeteltérések Szlovéniára vonatkozó kérdésekben keletkeztek. A miniszter jelenleg ágyban fekvő beteg és felgyógyulása előreláthatólag mántegy tiz nap múlva várható.

AZ OROSZOK VERESÉGE STANISLOWNÁL.

Tarnov. Az ukrán sajtóiroda jelenti: Pavlenko tábormok hadserege, amely az ukrán-lengyel front jobbszárnyán harcolt, az orosz csapatokat Stanislow-Polosicnál fényesen visszaverte. Az orosz foglyok száma nagy.

A politikai helyzet.

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése. —

Beograd. A kerületi és járási tisztviselők proporcionális kinevezésének kérdése körül újabb nehézségek támadtak a kormányban. Az ellentéteket mindeztideig nem sikerült megszüntetni s könnyen lehetséges, hogy az egyes pártok merev állásfoglalása kormányválságot idéz elő. A Narodni Klub elnöke dr. Drimbovic már is kijelentette, hogy pártja a jövő évi költségvetést, miután az helytelenül van összeállítva és különösen Horvátországra

ró súlyos terheket, — nem fogadja el. A horvátok azt is kifogásolják, hogy a jövő évi költségvetést csupán rendeletileg állapították meg és nem törvényhozási uton. Követelik, hogy Sztojanovics Kosztá pénzügyminiszter ne kezdje meg addig tervbe vett dalmáciai és montenegrói tanulmányutját, amíg a jövő évi költségvetés az alkotmány szellemének megfelelő módon elintézve nincsen.

A MAGYAR NÉPBIZTOSOK PÖRÉNEK SZENZÁCIÓJA.

Bécsi kommunista pénzekből fizetik a védőket.

Budapest. A magyar népbiztosok pórének tárgyalásán nagy szenzáció történt. Atzél főügyész helyettese kijelentette, hogy a Bécs—Budapest-i hajón elfogtak egy fiatalembert, aki dr. Nagy Mihály ügyvéd, Ágoston Péter volt népbiztos védőjétől akart Bécsbe leveleket kicsempészni. A levelek bécsi kommunista vezéreknek száltak és azt tartalmazták, hogy a védők még kérnek 200.000 koronát. Erre rögtön megindult a vizsgálat és megállapították, hogy a bécsi kommunista propaganda pénzekből a védők már 130.000 koronát kaptak és újabb pénzküldemények folyamatban vannak. A főügyész kérte a bíróságot, hogy a legerélyesebben járjon el.

A tárgyalás elnöke felhívta a védőket, hogy adják elő megjegyzéseiket. Dr. Nagy Mihály nem volt jelen a tárgyaláson, állítólag szökésben van. Dr. Blauer ügyvéd, aki szintén irt levelet Bécsbe, az egyetlen a közvetlen szereplők közül, ki jelen volt. Kijelentette, hogy külföldön a

munkások gyűjtöttek össze pénzt a védőknek és az egészen tiszta pénz. Dr. Gaál Jenő erélyes hangon szólalt fel a bíróság ellen, miközben többször rendreutasították, visszautasította Atzél főügyésznek illetéktelen beavatkozását, azt mondta, hogy ők onnan kapnak pénzt, ahol van és semmi köze az ügyésznek ahhoz, hogy honnan kapják.

Az ügyet az ügyvédi kamara elé viszik, ahol nagy érdeklődéssel várják, hogy mit határoznak. Egyelőre a védők nem járnak be a tárgyalásokra.

A BALKÁN BLOKK UJJASZERVEZÉSE.

Bukarest. Az oláh sajtóiroda jelentése szerint még e hó első felében Sándor régens Vesznity miniszterelnök kíséretében Bukarestbe érkezik. A régens az oláh király vendége lesz. Venizelos görög miniszterelnök Marseillesből Görögországba megy, ahonnan szintén Bukarestbe utazik. Ennek a megbeszélésnek a célja Bulgária elhelyezkedése az új szövethatárokban és eredménye egyelőre Venizelos és Stambulinszki tárgyalásaitól függ. Csehszlovákia már előre közölte, hogy ez új alakulatban részt fog venni.

A dunai III—V. számú 70 000 holdas öblözetek ármentesítése.

Irta Bilecz József okl. magánmérnök.

Azok előtt, kik még nem tudják, fel kell említenem, hogy nevezett ártér Csenta községtől le délre a Beograd melletti Duna szélétől el, melynek keleti határán Csenta, Baranda, Oppova Sefkerin, Glogon, Jabuka községek és Pancsevo város fekszenek, nyugati határszélét pedig a Szurdok, Zimony, Beograd mellett folyó Duna-folyam balpartja képezi. Ez a jelentékeny kiterjedésű és rendkívül termőképessé talajjal bíró, de örökösen vízjárta rétiföld, tehát itt nálunk, hozzánk igen közel, a Bánátban fekszik.

Az immár feltartóztathatatlanul keresztülvendő földbirtokreformmal kapcsolatos telepítési ügy szönyegre hozta nevezett öblözetek ármentesítésének és belvízrendezésének a kérdését, mert természetesen ezen szabályozási műveletek a telepes községek megépítése előtt lesznek végrehajtandók, tehát nem úgy, mint annakidején és pedig 1866—1868-ban Albrechtendorf, Königsdorf és Gizellehain nevet kapott szerencsétlen községek lettek ez ártérre a begátolás előtt telepítve, mely helytelen és megfordított művelet eredménye az lett, hogy ezen községeket az árvíz teljesen elseperte a föld színéről.

Megállapítva tehát azt, hogy a szóbanforgó öblözetben a véd- és szabályozási művek létesítésére vonatkozó munkálatok minél előbb kezdetüket veszik, ez alkalommal a védgátaknak miként való trasszírozásával kapcsolatosan egy technikai, mint pénzügyi szempontból egy igen fontos körülményre hívom fel egy a kor-

mány, mint az érdekeltség és az ügy iránt érdeklődő olvasóközönség figyelmét.

Ugyanis nevezett öblözet érdekeltség és az érdekeltség kebelében alkotott réti-bizottság tagjai között többször megfordulván, azon általános kívánságról hallottam, hogy a Temes folyó a Csenta és Szurdok közötti Karas nevű folyó közvetítésével egyenesen vezetéssek be a Dunába, mert ezáltal szükségtelemmé válik a Temes jobbpartja s Csentától le Pancsevoig meghuzandó mintegy 40 kilométer hosszú védgát megépítése.

Megigértém az érdekeltségnek, hogy ezen rendkívül fontos ügyben közérdekű jellegénél fogva a lapokban fogok értekezni, minél fogva ezen gondolatra vonatkozó fejtegetéseimet a következőkben ismertetem:

Nevezett öblözetek ármentesítéséről és belvízrendezéséről írott s 1914. évi március havában kiadott munkám egy külön pontjában már feleltem, hogy ezen igen tetszetősnek látszó kérdés fölött az akkori minisztérium kebelében működő vizrajzi osztályban már kimondták, hogy a Temes-folyó jelenlegi torkolatát Pancsevoról a Szurdok szerémségi községgel szembeni Karas betorkolásába felhozni nem szabad, mert ezáltal a Duna évről-évre egy magasabb árvízszinnel hatolna fel a Temes-folyó völgyének egy jelentékeny hosszúságú szakaszára, amely körülmény a temesvölgyi eddigi szabályozási művek stabilitását kedvezőtlenül befolyásolná.

A vizrajzi osztály eme kategorikus kijelentése után aztán senki se foglalkozott e kérdéssel, befejezettnek látszott tehát már az, hogy a dunai III—V. számú öblözeteket ármentesítendő a Temes torkolatát meg kell hagyni Pancsevonál, melynél fogva a védgátat a Temes jobbpartján is fel kell építeni.

A TISZA-PÖR TÁRGYALÁSA.

Budapest. A Tisza-pör 29-ik napján a bíróság Kihallgatta Szurmay volt magyar hadügyminisztert, aki elmondotta, hogy az október 31-iki forradalom eseményeit Károlyi jókedvvel fogadta, Tisza megöletését is.

Ezután Wilcsevics János vallomásaiban előadja, hogy Friedrichet meglátogatta 31-én, aki teljesen eksztázisban volt, megcsókolta őt és azt mondotta, hogy „éljen a forradalom, megcsináltuk a forradalmat!”

Utána Molnár Jenő tanu előadta, hogy november elején Magyar Lajos, Dobó Istvánt nevezte meg a gyilkosság főbűnösének. Dobó ugyanis bement a nemzeti tanácsba és katonásan így szólt: „Dobó István szakaszvezető vagyok, alázatosan jelentem, hogy megöltem gróf Tisza Istvánt.”

Ezután Buzá Barnát hallgatták ki, aki kijelentette, hogy az egész Károlyi-kormány megdöbbenve vett tudomást a gyilkosságról, Károlyi is, Friedrichről azt mondotta, hogy állandóan forradalmi hangulatban volt és folyton bolondságokat akart elkövetni. Lóni akarta a királyi palotát. Vallomása végén elmondja, hogy Mackensent az entente kényszerítésére internálták. A bíróság Buzá Barnát tekintettel forradalmi szerepére, nem eskettette meg.

A CSEH KORMÁNY HELYZETÉNEK MEGNEHEZEDETT.

Prága. A nemzeti szociálisták kiléptek a koalícióból. A kormány politikai helyzetében súlyos változás állott be. A parlament, amely szeptember 15-re van összehívva, nagyon fontos kérdésekben fog döntéseket hozni. Ilyen az egyház és az állam különválásának bejelentése.

Prága. A szociáldemokrata-párt par-dubici kerületének kongresszusán Njeme

Fentiek szerint azonban az érdekeltség és a réti-bizottság natározott kívánsága lévén az, hogy a Temes-folyó a Karas közvetítésével Szurdokkal szemben torkoltassék be a Dunába, ezért is megpróbálom ezen kényesnek látszó, de igen érdekes és tetszetős kérdéssel foglalkozni s erről a következőkben elmélkedni.

Mindenekelőtt azt kell tisztába hozni, hogy technikai szempontból egyáltalában lehetséges és szabad volna-e a Temest a Karas közvetítésével torkoltatni be a Dunába s ha e tekintetben akadály nincs, aztán megvizsgálandó, hogy milyen anyagi előnyökkel járna ez, mert egészen evidens az, hogy a technikai lehetőség mellett is csak azon esetben volna indokolt a Temes-folyónak mintegy 40 kilométerrel való megrövidítése, ha ez az érdekeltségre nézve jelentékeny haszonnal jár.

Nézzük tehát előbb az ügyet technikai megvilágításban. Lássuk ugyanis — a térképet szemügyre véve — legelőbb is azt, hogy mily helyzetben van ma a Temes-völgye a Duna-folyam magas árvize alkalmával.

Erre nézve kétségtelenül megállapíthatja mindenki, hogy ma egy dunai árvíz alkalmával Csenta és Baranda községek között a Temes-folyó vízszíne éppen olyan magas, illetve maximum olyan magas, mint aminő magas a Duna árvízszíne a Karas torkolatánál, vagyis Szurdok községnél. Feltételezve azonban most azt, hogy a szóban forgó öblözetek akként ármentesíttetnek, hogy a védgátak úgy a Dunamint a Temes mellett mindenütt felépíttetnek, mely által a Temes-folyó jobbparti védgát a csentai magas fekvésű kertek egy alkalmas pontján nyerne befejeződést.

Ezen begátolási rendszer mellett a Duna árvíz színe a volt vizrajzi osztály számítása szerint állítólag 70 centiméterre leemelkedik fel,

képviselő indítványára kimondották a következő határozatot:

A szocialisták hajlandók a kormány koalícióját támogatni azon feltétellel, ha azonnal keresztülvizslik a nagy vállalatok szocializálását.

KI BÜNÖS A HÁBORUÉRT?

Wien. A legfelsőbb tanács jegyzéke megérkezett a háboru okozóinak kiadásáról. A többi közt Jugoszlávia Potiorek és Remen, Olaszország pedig Horthy Miklós kiadatását követeli.

HIREK

A főispán és nejeének balesete. Dr. Bogdanov Jóca főispán és feleségét szombaton este könnyen végzetessé válható baleset érte. A főispán nejeével Pancsevon egy bérkocsin hajtatott az állomásról a lakására, miközben a lovak megbokrosodtak, a kocsi nekiment egy kőráknak és a bentülők kiestek a kocsiból. Az esés következtében a főispán a lábát törte, a főispán pedig könnyebb zúzódásokat szenvedett. Mint ma telefonon értesülünk dr. Bogdanov főispán és nejeének állapota, az orvosok szerint megnyugtató, a főispánnak azonban még szintén napokig kell őriznie az ágyát.

Az idegeneket be kell jelenteni. Horváth Mária és özv. Schneider Róza becskerekeli lakosok a náluk tartózkodó átutazó vendégeket a rendőrségen nem jelentették be, ezért Prodanovity alkaptány 50—50 korona pénzbírságra ítélte őket.

Országos vásárok szeptemberben. Bókán 11. és 12-én, Szárcsán 12-én, Ujverbáson 12-én, Bácsalmáson 13-án és Velika Kikindán 18. és 19-én lesznek országos vásárok.

Felhívás. Az izr. hitközség ez uton is felhívja a templomi ülhelyek eddigi bérlőit, hogy a közelgő nagy ünnepekre való tekintettel templomi ülhelyeikre vonatkozó igényeiket szeptember 8-ig, szerda déli 12 óráig jelentsék be az irodában. Csütörtök reggeltől kezdve a megmaradt ülhelyek új bérlőknek fognak kiadatni.

melynél fogva a védgátak is ennek megfelelően terveztettek magasabbra és erősebbre. A Temes-völgye a Duna-völgyétől eme begátolási rendszer mellett teljesen ellévén különítve, ezen állítólagos 70 centiméteres vízszin duzzadásból a Temes vize semmit sem kap.

Lássuk azonban most, mi történik akkor, ha a Temes a Karas közvetítésével Szurduktól szemben torkollik be a Dunába, amely esetben az öblözeteket ármentesítendő, a védgát kezdődnek a Baranda községi magaslatnál a nemrégén épített Csenta-Baranda-i háromnyílású közúti vashid vonalától valamivel lejjebb s innét halad a Temes medrét áttöltve a Karas mellett a Dunáig, onnét pedig le Beograd Pancsevo felé a Duna mellett s Pancsevonál a Temest szintén áttöltve, bekötést nyerne a temespart vasúti állomáson valamivel felül alkalmas helyen a Pancsevo várossal összefüggő magaslatba.

Ezen — az érdekeltég által óhajtott — rendszer mellett a Dunnának állítólag 70 centiméterrel magasabb árvize nyomulna be a Karason, illetve a Temes új torkolati szakaszán át a Temes völgyébe, úgy hogy amilyen magasán jelentkezik az árviz Szurduknál a Dunában, éppen olyan magas volna az Csenta-Baranda között a Temesnél, vagyis amint az a hydrográfiai osztályban számított, 70 centiméterrel magasabban.

Ezen megoldás mellett tehát 70 centiméterrel magasabb volna az árviz, mint annakelőtte.

Megvizsgálendő most már, hogy mily következményekkel járna a Temes-völgyére nézve az árviz színének ezen eléggé jelentékeny megmagasodása s mily intézkedéseket kellene tenni a megnövekedett árviz netáni romboló munkája ellen.

(Folytatjuk.)

Beiratások a magyar tannyelvű főreál-gimnáziumba Folyó hó 7., 8. és 9-én esz közlik fentnevezett intézetbe a beiratásokat az Engel-féle konviktusban, Kálvinska (Rákóczi) utca 14. Hogy különböző kérdézősködéseknek elejét vegye a vezetőség, tudtára adja a szülőknak, hogy ezen intézetbe a polgári iskolát végzett növendékek is felvétetnek, még pedig az első négy osztályba minden vizsga nélkül, az V-iktól kezdve ellenben különböző vizsgával. Ez utóbbi (különbözeti vizsga) áll a kereskedelmi, illetőleg a reáliskolából átlépetti tanulókra is. Az I-ső osztályba beiratkozó tanulók kötelesek magukkal hozni az évvégi bizonyítványon kívül a születési- és himlőoltási bizonyítványt is. A beiratásnál fizendő 60 kor. beiratási díj, 160 kor. I. félévi tandíj. A javító- és különbözeti vizsgák ugyanezen napokon d. u. 2—6-ig lesznek megtartva. Magánvizsgálatok f. hó 10—13-ig, 14-én Veni Sancte. Az előadások 15-én kezdődnek.

Magyar kereskedelmi iskola Becskerekén. Szeptember 14-én, amennyiben elegendő számu tanuló jelentkezik, állami magyar tannyelvű felsőkereskedelmi iskola nyílik meg Becskerekén. A közoktatásügyi miniszteriumnak a közép- és szakiskolák ügyében kiadott rendelete megengedi, hogy azon városokban, melyekben állami közép- és felsőkereskedelmi iskolák vannak (tehát Becskerekén is) az állami intézet keretében nem szerb (tehát városunkban magyar vagy német) tannyelvű párhuzamos osztályok állíthatók fel. Főkövetelmény azonban, hogy az alsóbb osztályokban osztályonként legalább is 30, a felsőbb osztályokba pedig 20 tanuló iratkozzék be. Minthogy illetékes helyről nyert értesülés szerint a tervbe vett német tannyelvű kereskedelmi iskola osztályaiiban a beírások alkalmával eddig a fenti létszám nem értett el, félni lehet, hogy a német kereskedelmi iskolát nem nyíthatik meg s azon tanulók, kik a mult tanévben a volt magyar kereskedelmi iskola alsó vagy középső osztályait elvégezték, tanulmányaikat félbeszakítani lesznek kénytelenek, illetve az alsó osztályba egyáltalán nem iratkozhatnak be. Nagyon sok olyan tanuló, ki a német nyelvet nem bírja, jelentkezett ez okból az állami magyar főreál-gimnázium megfelelő osztályaiiba való felvétel céljából. Minthogy az idézett miniszteri rendelet egy nem szerb tannyelvű, tehát magyar felsőkereskedelmi iskola megnyitását megengedi s egy ilyen magyar kereskedelmi iskola megnyitásához egyetemet végzett tanárok és szakfériak elegendő számban állanak rendelkezésre, felhivatnak mindazon tanulók (fiúk és leányok egyaránt) kik a magyar kereskedelmi iskolába (alsó, középső és felső osztályokba) való felvételüket óhajtják, még ha a német kereskedelmi iskolába be is iratkoztak volna, hogy beiratás végett folyó hó 7—13-ig a délelőtti órákban az Engel-féle internátusban jelentkezzenek. A fizetendő díjak ugyanazok, mint az állami szerb tannyelvű kereskedelmi iskoláiban. Akik a tervbe vett német kereskedelmi iskola vagy a magyar főreál-gimnázium valamelyik osztályába már beiratkoztak, ellenben a magyar kereskedelmi iskolába szeretnének inkább átiratkozni, befizetett díjaik a magyar kereskedelmi iskolára is érvényesek. A tanítás az állami felsőkereskedelmi iskola épületében a délutáni órákban fog történni.

Tőzsde. Beograd, szeptember 4. Valuták: Francia frank 184, font sterling 95, dollár 24 90, lira 122, leva 41, cseh korona 45, osztrák korona 10 40, márka 51. Devizák: Páris 175, London 95, Milano 121, Prága 43, Berlin 54.

Odaajándékozta házát a lakójának. Jurics János szubotica városi alkalmazott azzal bizta meg dr. Malagurszki Fábán ügyvédet, hogy a házát irassa át lakójára. Ezt a kissé humornak látszó megbízást a lehető legnyugodtabb hangon tette meg Jurics és mindjárt meg is indokolta: A lakója alig fizet valami bért, a házat javítani is kéne, a lakót azonban nem lehet kitenni. Legjobb lesz tehát, ha a ház felét tulajdonjogilag is megkapja a lakó, akinek talán lesz szíve, hogy kifogja javíttatni a saját házát.

A kenyérakció

az ellátatlanoknak.

A városi szegénysorsu és ellátatlan lakosságot élelmiszterrel ellátó hivatal szombaton ülést tartott, melyen megállapította a segélyakció részleteit.

Berberszki György polgármester által megindított akció folytan a helybeli polgárok 1.396.118 koronát adtak forgalmi tőkére a városi szegény ellátatlan lakosság részére beszerzendő élelmiszerekre. Ezt az akciót egy városi képviselőtestület, mint a megyei törvényhatósági bizottság is jóváhagyta.

Az élelmezési választmány ezt az összeget átvéve elhatározta, hogy azt a városi szegény lakosság lisztellátására fogja fordítani. Ezen határozat folytán a városi lakosság vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül jelentkezék, hogy azok, akik ezen segélyre reá vannak utalva, f. é. szeptember 8-tól kezdődőleg f. é. szeptember 16-ig naponta 8—1 óráig a város házában 1. szám alatt jeleentsék be, hogy az 1920—1921-iki gazdasági évre lisztszükségletüket ezen bizottság útján fedezni óhajják.

Utólagos bejelentéseket és befizetéseket nem fognak figyelembe venni.

A lisztszükséglet mikénti fedezésére nézve a feltételek a következők:

Minden család családtagonként és havonként 10 kgr kenyérlisztet kap azon árban, amelyet f. é. szeptember 20-án közölni fognak.

Minden jegyzett 100 kgr liszt után a jelentkezés alkalmával óvadékként 100 koronát kell befizetni, mely összeg az utolsó lisztészlet átvételekre fog elszámoltatni. A lisztet az utalvány alapján, a kijelölt helyen készpénzben kell kifizetni.

Az aki a jegyzett lisztet az év folyamán nem veszi ki, elveszti befizetett óvadékát.

A liszt vagy teljes mennyiségében, vagy havi részletekben veendő át, de semmi esetre sem utólag.

A liszt árának közlése után a bizottság 3 napi meggondolási időt ad a bejelentőnek arra, hogy bejelentése mellett maradjon vagy sem; ha nem, úgy óvadékát az adott határidő alatt visszaveheti.

A kerületek jelentkezési, illetve jegyzési sorrendjét dobszóval fogják közhírré tenni.

Megyék, városok.

Vrsac. — Versetz.

Nyugdíjazás. Mint a „Deutscher Volksblatt” értesül, a régens e napokban írta alá több egyházfő nyugdíjazását elrendelő ukázt. Így többek között elrendelték Zmejanovity Gábor vrsaci g. kel. szerb püspöknek saját kérelmére a nyugdíjállományba való átvételét és pedig évi 36.000 korona nyugdíjjal.

Katonai bizottság Vrsacon. A gyermekvédelmi ligát és egyéb jótékony intézményeket ellenőrző katonai bizottság Jovanovity Voja dandártábornok vezetése alatt a napokban városunkba érkezett. Az urak, kik néhány autón érkeztek meg Belá Crkváról, megtekintették a város nevezetesebb intézményeit és pár napos időzés után tovább utaztak.

Jubiláris dalestély. A helybeli „Arbeitergesangverein” a napokban üli meg 25 éves fennállásának emlékűnnepét. Az egyesület ezen alkalomból valamennyi vrsaci daleylet közreműködésével nagyszabású jubiláris dalestélyt fog rendezni.

Az orosz művészek hangversenyüket az egyik közreműködő. Pokrowsky tanár, a petrogradi akadémia tanára betegsége miatt kénytelenek voltak lemondani. Mint azonban most értesülünk, ezen elhalasztott hangversenyt az orosz művészek nem sokára megtartják.

Vrsac város bővített tanácsa augusztus havi rendes közgyűlését mult hó 31-én tartotta igen élénk érdeklődés mellett. A gyűlésről, melyen több érdekesítő pont volt a tárgyszorozaton, legközelebb számolunk be.

A sajtó köréből. A helybeli demokrata-párt orgánumának a „Nova Zorának“ vezetésében adminisztratív változás állott be, amennyiben a lap jelenlegi birtokosától a tulajdonjog átszállott a szerb demokrata-pártra. Dr. Mijatovity Svetomir szerkesztő tulajdonos azonban, mint a sajtóbizottság élén működő direktor továbbra is irányítja a lap szellemi vezetését.

A szerb tanfolyam befejezése. A megnyitáskor általunk jelzett szerbnyelvi tanfolyam, amelyet Jovanovity Ljuba kir. tanfelügyelő iniciatívájára a vrsaci tanfelügyelőség területén működő tanítók számára rendeztek, vasárnap zárult. A vizsgák kitűnő eredménnyel végeztek, megjelent rajtuk az érdekelteken kívül a város számos vezető személyisége stb., kik a látottak felett való teljes megelégedésüket fejezték ki.

Hír hadifogságból. Gerdec Milenkó főiskolai halgató a napokban tért haza orosz hadifogságból és egész listáját hozta magával a fogságban látott vrsaci ismerőseinek. Ezáltal igen sok családot nyugtatott meg, különösen ama kijelentésével, hogy a hadifoglyok, akikkel ő Krasnojarsk és Wladivostokban találkozott, a legjobb egészséggel örvendenek.

Jarkovác község előljáróságától

1173/920. szám.

Hirdetmény.

Alulírott községi előljárók ezennel közhírré teszik, hogy Jarkovác község határában f. évi július hó 29-én egy kb. 13-14 éves szürke kanca ló, melynek bal szeme hibás, bitang-ságba vétetett.

A lovat igazolt tulajdonosa alulírott községi előljáráságnál átveheti.

Amennyiben igazolt tulajdonos szeptember hó 15-éig nem jelentkezik, a bitang-ságba vett kanca a községhezánál nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverés 1920. évi szeptember hó 15-én délelőtt 9 órakor lesz megtartva.

Jarkovác, 1920. szept. 1.

Gyurkovich Sándor,
jegyző.

Turkuly,
bíró.

Szép jövedelmet biztosító, állandó jellegű szolid üzlet-hez kétszáz ezer korona készpénzzel rendelkező

társat keresek.

Ajánlatok: „Biztos” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Beck Jenő Subotica, Zenta-ut 577. szám alatt zsinog- és kötélüzletet

nyitottam. Raktáron minden számú kenderzsinogok, ugyszintén malom-és zsinoghevederek, zsákzsinogok. Legoicsóbb árban szállítok.

Kávéházban, vendéglőben kérjük a „TORONTAL”-t

Elsőrendű nemesített gyümölcsfák kaphatók Hoffmann Ignác ujszegedi faiskolájában.
Levél cím: Hoffmann Ignác, Ujszeged.

Szálloda-eladás.

Ada 16.000 szerb-magyar lakossal bíró községben — vasut és hajóállomás — levő tulajdonomat képező

„OTTHON”-szálloda és kávéház,

melyben vendégszobák és egy nagy díszterem színpaddal és díszletekkel, azonkívül egy állandó egyedüli mozgósínház villanyfelszereléssel, továbbá egy szikvizgyár üzemképes állapotban hozzávaló felszereléssel (szikvizhordó kocsik lóval), más vállalat miatt sürgősen eladó. A szálloda és kávéház gáz-, villany- és vízvezetékkel van felszerelve.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos:

Tereczky Ferenc szállodás, Ada.

Művészi kivitelű, új

tyillimek (chaise-longue és ágytakarók) eladók.

1640

Megtekintés vételkényszer nélkül.

Cim a kiadóhivatalban.

Törzsudvarnok határában 89 hold elsőrendű szántóföld eladó

1647

Bővebbet a kiadóhivatalban

Eladó hordók

100 akóig nagyjórészt kisebb hordókban és egy szőlőprés

Bővebbet: Dusan Theodorovity Melencze.

1651

Révai Adolf

Ajánl vagon-tétolben azonnali szállításra elsőrendű fával égetett, kömentes fehér darabos meszet, száraz, vellá-zott faszenet, portland cementet, továbbá meszelőt, meszelő-nyelet, falapátot, favallát minden mennyiségben.

1622

Subotica-Szabadka

Magyar-utca 578. sz. Telefon 551. Raktár a cserkegiczi közben

Keresek megvételre komplett porcellán- és üvegszervizet

Cim a kiadóban

1646

Rüht és viszketeget

178 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitűnően bevált SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban Veliki Beeskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

Állami tanítónő elemi oktatást vállal.

Cim a kiadóhivatalban. 1645

A Veliki Beeskereki forgalmi főnökség területén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Érvényes augusztus 1-től.

Veliki Beeskerek—Pancevo

480	830	ind.	Vel. Beeskerek	↑	érk.	2125	1807
945	1207	érk.	Antalfalva	↓	ind.	1728	1415
			Pancevo				

Veliki Beeskerek—Vrsac

308		ind.	Vel. Beeskerek	↑	érk.	1825	
806		érk.	Vrsac	↓	ind.		1846

Vel Beeskerek—Vel. Kikinda

1918		ind.	Vel. Beeskerek	↑	érk.	648	
2125		érk.	Karlova	↓	ind.	440	
						425	
2218		ind.	Vel. Kikinda	↑	érk.		246

Vel. Beeskerek—Zombolya (Koskenyvaganyu)

1207		ind.	Nagybeeskerek	↑	érk.	818	
1606		érk.	Zombolya	↓	ind.	424	

Veliki Beeskerek—Subotica.

1281		ind.	Vel. Beeskerek	↑	érk.	1257	
1451		érk.	Karlova	↓	ind.	1044	
1616		ind.	Csóka	↑	érk.	928	
1850		érk.	Subotica	↓	ind.	610	

Subotica—Vel. Beeskerek—Pancevo

610		ind.	Subotica	↑	érk.	1850	
1297		érk.	Vel. Beeskerek	↓	ind.	1281	
1628		érk.	Pancevo	↓	ind.	750	

Karlova—Vel. Kikinda

1101	1520	ind.	Karlova	↑	érk.	1258	880
1140	1611	érk.	Vel. Kikinda	↓	ind.	1216	814

Zombolya—Sireg

1455		ind.	Zombolya	↑	érk.	680	
1640		érk.	Szörög	↓	ind.	512	

Zombolya—Öregfalu

1780		ind.	Zombolya	↑	érk.	358	
1840		érk.	Öregfalu	↓	ind.	290	

Versecz—Fehértemplom

1715		ind.	Versecz	↑	érk.	700	
1810		érk.	Fehértemplom	↓	ind.	610	

Kovacsica (Antalfalva)—Pancevo

650		ind.	Kovacsica	↑	érk.	1428	
846		érk.	Pancevo	↓	ind.	1200	

Kovacsica—Szamos

1500		ind.	Kovacsica	↑	érk.	648	
1622		érk.	Szamos	↓	ind.	526	

Secsanj—Szamos

500		ind.	Secsanj	↑	érk.	1628	
547		érk.	Szamos	↓	ind.	1628	

Secsanj—Szamos—Alibunar

500		ind.	Secsanj	↑	érk.	1808	
547		érk.	Szamos	↓	ind.	1720	
		ind.	Alibunar	↑	érk.		
		érk.		↓	ind.		